

بررسی پیامدهای هزینه نگاری اینترنتی بر زنان و خانواده و راه های مقابله با

آن

نسرین بیگدلی^۱

چکیده

پورنوگرافی اینترنتی به واسطه دسترسی آسان به اینترنت ناشناس بودن و توان پرداخت عمومی در حال گسترش است و با گسترش تکنولوژی و شبکه های اجتماعی افزایش می یابد. ایران هم با وضع قوانین جدید و اعمال مجازات های از جمله جریمه نقدی، شلاق، محرومیت های اجتماعی، حبس و حتی اعدام سعی دارد در این زمینه علاوه بر برخورد قاطع با هزینه نگاران حمایت بیشتری از کانون خانواده به عمل آورد این قوانین نتوانسته است عامل بازدارنده جامعی برای معضل اجتماعی باشد از جمله دلایلی که میتوان برای این عدم بازدارندگی برشمرد؛ مواردی همانند نارضایتی از زندگی مشترک، الگوی رفتاری نامناسب در دوران کودکی، بیماری های روانی و غیره است. در این پژوهش به بررسی پیامدهای هزینه نگاری اینترنتی و ارائه راهکارهای مقابله با آن می پردازیم. این پژوهش به شیوه کتابخانه ای و با استفاده از مقالات، کتب و سایر منابع اطلاعاتی صورت گرفته است.

کلید واژه: هزینه نگاری، اینترنت، زنان و خانواده، پورنوگرافی

^۱. دانش آموخته سطح ۲، حوزه علمیه معصومیه سلام الله علیها

مقدمه

هرزه نگاری، نمایش رفتارهای جنسی به صورت واضح و علنی به منظور تحریک یا ارضای نیازهای جنسی است که در اشکال گوناگونی چون کتاب، تصاویر، متون، فیلم، نقاشی، بازی و مجله عرضه می شوند. در بسیاری از مواقع تفاوت بین هرزه نگاری و هنر اروتیک، تا حدی به صورت ذهنی اتفاق می افتد و تمایزهای فرهنگی را در جوامع مختلف تبیین می کند. تولید و نشر فیلم ها و تصاویر مبتذل و فرومایه سبب تباهی و فرورفتن در باتلاق گناه می شود. به همین دلیل مصداق اعانه بر اثم است که به تصریح آیه شریفه «و لا تعاونوا علی الائم والعدوان» عملی حرام است و از انجام آن نهی شده است و مطابق مبنای مشهور، مرتکب این گناه سزاوار مجازات خواهد بود. علاوه بر این، انتشار تصاویر اشخاص، گاهی سبب استفاده سوء و بهره جویی جنسی توسط منفعت طلبان از صاحب تصویر می گردد؛ بنابراین سرآغازی برای اعمال حرام محسوب می شود. در نتیجه اگر مقدمه حرام را حرام بدانیم پس پورنوگرافی را نیز می توان به عنوان یک عمل حرام به شمار آورد که لایق کیفر و تنبیه است. پژوهشی تحت عنوان هرزه نگاری در فضای مجازی و احکام آن انجام داده اند. یافته های پژوهش نشان می دهد کسانی که بدنبال هرزه نگاری رفته اند یا از بعد روانی مشکلاتی داشته اند و یا بدنبال تجارت با این عمل حرام شده اند. به نظر میرسد حکم اولی که بتوان به هرزه نگاری در فضای مجازی بار کرد با لحاظ موازین و مقررات شرعی و الهی، حرمت این عمل باشد حال باید دید که در غیر موارد اختیاری همچون اضطرار و غیره آیا می توان حکم ثانویه ای بر آن بار کرد. پژوهشی تحت عنوان بررسی جرم انگاری هرزه نگاری در حقوق کیفری ایران و فقه امامیه انجام داده اند. در این نوشتار در می یابیم که سیاست

جنایی ایران در قبال هرزه نگاری بسیار پراکنده است و قانونگذار در هر یک از متون قانونی مصادیقی را ذکر کرده که باعث می شود محاکم در خصوص هر پرونده با مشکل تشخیص قانون حاکم مواجه باشند و باید قانونگذار، هرزه نگاری را تحت یک عنوان مجرمانه بطور مجزا جرم انگاری نماید و یکی از فصول قانون مجازات رابه آن اختصاص دهد و با افزایش محتوای آموزشی مرتبط با مساله جنسی، سلامت روابط جنسی را برای کسانی که به دنبال پاسخ سوالات خود هستند و یا در چنین فضای مجازی قرار می گیرند را فراهم نمایند. پژوهشی تحت عنوان هرزه نگاری: چالشی فراروی تربیت جنسی از دیدگاه اسلام انجام شده است.. هدف این پژوهش، بررسی هرزه نگاری به عنوان یکی از چالش های تربیت جنسی در عصر فناوری اطلاعات و راهکارهای اسلام برای مقابله با آن است. برای پاسخگویی به سوالات پژوهش از روش توصیفی تحلیلی استفاده شده است. یافته های پژوهش نشان داد هرزه نگاری به عنوان نمایش تصویری و یا کلامی رفتارهای جنسی با هدف ارضای خواسته های جنسی دیگران معرفی شده است. با بیان این موارد لذا ضرورت دارد در این مورد تحقیق بررسی صورت گیرد. هدف از این پژوهش بررسی هرزه نگاری اینترنتی بر زنان و خانواده می باشد و برآنیم که به این سوال پاسخ دهیم که هرزه نگاری اینترنتی چه پیامدهایی بر زنان و خانواده دارد و راهکارهای مقابله با آن چیست؟

۱- مفهوم شناسی

۱-۱- مفهوم واژه هرزه نگاری

«هرزه نگاری» معادل واژه پورنوگرافی در زبان فارسی است واژه «هرزه»^۱ در فرهنگ فارسی به معنی بیهوده بی فایده عیاش و فاسد بکار می‌رود و «نگاری»^۲ از ریشه نگاریدن و نگاشتن به معنی نوشتن است. هرزه نگاری به نمایش هرگونه فعالیت های واقعی یا شبیه سازی شده ی جنسی به هر طریقی یا عرضه ی اندام های جنسی افراد برای دستیابی به اهداف جنسی گفته می شود.^۳ هرزه نگاری تجسم صریح از امور جنسی به منظور ارضای نیاز های جنسی از طریق روش های مختلفی همچون کتاب، فیلم و مجله و ... است. در دهه های اخیر، با گسترش فرهنگی که موضوعات جنسی را تابو نمیداند صنعتی برحول تولید و مصرف محتوای پورنوگرافی ایجاد شده است. گسترش رسانه های صوتی، تصویری و همچنین اینترنت نیز در پیدایش و پیشرفت این صنعت نقش موثری داشته است. معمولاً قوانین و مقررات هر کشور برای نظارت و کنترل این صنعت، متفاوت است. مخالفت با هرزه نگاری به طور کلی از دو منبع سرچشمه میگیرد اعتقادات دینی و اعتقادات فمینیستی. که این مخالفتها بعضاً شکل قانون در کشورهای مختلف میگیرند. یکی از موارد مطرح شده در این مخالفتها امکان اعتیاد به پورنوگرافی میباشد. هرزه نگاری در بسیاری از کشورها از جمله ایران ممنوع است.

۱-۲- مفهوم هرزه نگاری اینترنتی

^۱ معین «فرهنگ فارسی»، ص ۴۸۰۴

^۲ همان

^۳ باستانی برومند، جرایم کامپیوتری و اینترنتی، جلوه ای نوین از بزهکاری، ص ۷

تحقیقات اخیر، حاکی از افزایش استفاده از سایت های اینترنتی ویژه پورن و فیلم های مستهجن هستند. بسیاری از افراد به دلیل اعتیاد به استفاده از سایت های سکسی، زندگی زناشویی خود را به خطر انداخته و فرصت های شغلی مناسبی را از دست می دهند. عده ای معتقدند که اینترنت می تواند فرهنگ، رسوم و اعمال جنسی افراد را به صورت اساسی دچار تغییر کند و تعریف رفتار جنسی را متحول سازد.^۱ برخی از مؤلفان بر این باورند که بسیاری از مشکلات جنسی، ناشی از تماشای فیلم های مستهجن اینترنتی هستند که در صورت عدم وجود اینترنت، این مشکلات حاصل نمی شدند. بررسی ها نشان دهنده استفاده روزافزون از سایت های اینترنتی مختص پورن و نتایج خطرناک آن در زندگی فردی و اجتماعی افراد است. امروزه اینگونه سایت های اینترنتی سکسی، صنعتی بزرگ است که در همه دنیا در حال گسترش است. علت این گسترش سریع، تا حدی آزادی بی قید و شرط در دسترسی به اینترنت است. اخیراً نوعی روابط عاشقانه _ جنسی از طریق اینترنت رخ می دهد که اصطلاحاً آنرا سکس مجازی می نامند و همانطور که ذکر شد آزادی بی قید و شرط در اینترنت می تواند عامل آن باشد. منظور از سکس مجازی، آشنایی و ملاقات به صورت مجازی، در نتیجه تجربه رابطه سکسی بدون هیچ گونه تماس جسمی با همدیگر است. مسلماً برقراری چنین روابطی در فضای اینترنت میتواند موجب شروع انقلاب بزرگی در زمینه اخلاق جنسی باشد. طبق برخی پژوهشها، سکس مجازی میتواند فرد را وادار

^۱ Pornography in internet, <http://galenet.galegroup>

✽قرآن

۱. ابن منظور، جمال الدین ابن مکرم (۱۴۰۵ ه.ق)،، لسان العرب، قم: نشر ادب الحوزه
۲. ارسالی، مهرباب و عمانی، مهدی و بوداقی، زهرا و ممیش زاده، محمد و علی نسب، محمد، (۱۴۰۲)، هرزه نگاری در فضای مجازی و احکام آن، چهارمین کنفرانس ملی پدافند سایبری، مراغه
۳. اصفهانی، راغب (۱۳۹۲ ه.ق)،، معجم مفردات الفاظ القرآن، تحقیق ندیم مرعشی، مطبعه التقدم العربی
۴. النجفی الجواهری، الشیخ محمد حسن (۱۳۶۲) جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، ج ۷، ج ۴۰، بیروت
۵. آلبرتس، دیوید دانیل پاپ، (۱۳۸۵) گزیده ای از عصر اطلاعات الزامات امنیت ملی در عصر ترجمه علی علی آبادی و رضا نخجوانی تهران پژوهشکده مطالعات راهبردی. اطلاعات
۶. امین صارمی، نوذر (۱۳۸۸) نقش پیش بینی در پیشگیری انتظامی از جرم در مجموعه مقالات نخستین همایش ملی پیشگیری از جرم زیر نظر محمد فرجیها و غلامرضا محمد نسل، تهران: دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا
۷. باستانی برومند (۱۳۸۳). جرایم کامپیوتری و اینترنتی، جلوه ای نوین از بزهکاری، تهران: بهنامی
۸. بهره مند، حمید؛ کوره یز، حسین سلیمی احسان، راهبردهای پیشگیری وضعی از جرایم سایبری، فصلنامه آموزه های حقوق کیفری، شماره هفتم

۹. بهره مند، حمید؛ داوودی، ذوالفقار (۱۳۹۷)، «پیشگیری اجتماعی از جرایم امنیتی - سایبری»،

مجله مطالعات حقوق کیفری و جرم شناسی، شماره دهم

۱۰. جلالی، فراهانی امیرحسین باقری اصل رضا (۱۳۸۶)، «پیشگیری اجتماعی از جرایم و انحرافات

سایبری» مجله مجلس و پژوهش شماره پنجاه و پنجم

۱۱. حاجی ده آبادی، محمد علی سلیمی احسان، (۱۳۹۷)، «علت شناسی بزه دیدگی زنان در شبکه

های اجتماعی؛ مطالعه موردی شبکه های اجتماعی فیس بوک»، فصلنامه علمی - پژوهشی زن

و جامعه، شماره سوم

۱۲. حاجی رحیمی، زهرا، (۱۴۰۱)، بررسی جرم انگاری هرزه نگاری در حقوق کیفری ایران و فقه

امامیه، پنجمین کنفرانس بین المللی و ششمین کنفرانس ملی حقوق و علوم سیاسی، تهران

۱۳. حاجیلی، محمود (۱۳۸۸)، وضعیت فناوری ارتباطات در حوزه جوانان تهران دبیرخانه شورای

عالی اطلاع رسانی

۱۴. حسینی، سید حسین صفری، صادق (۱۳۹۴) نقش جنس مؤنث در ارتکاب و پیشگیری از جرایم

جنسی مجله پژوهش حقوق کیفری، شماره یازدهم

۱۵. خانعلی پور واجارگاه سکینه (۱۳۹۰)، «پیشگیری فنی از جرم درآمدی بر مدیریت جرم شناختی

ریسک مدار»، تهران: میزان

۱۶. خسروشاهی قدرت الله پور بافرانی حسن ذوالفقاری، داوود (۱۳۹۳)، «پیشگیری زودرس از

اعتیاد با رویکرد خانواده محور»، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره بیست و سوم

۱۷. خلفی، محمد حسن، (۱۳۸۷) راهکارهای کنترل جرم، قم: نور السجاد

۱۸. دوران، بهزاد (۱۳۸۶)، هویت اجتماعی و فضای سایبرنتیک تهران پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
۱۹. رازی، فخرالدین (۱۴۲۰ ه.ق)، مفاتیح الغیب، ج ۲۳، تهران، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی
۲۰. زینالی، امیر حمزه (۱۳۸۸)، «حمایت کیفری از کودکان در برابر هرزه نگاری از واکنش های جهانی تا پاسخ های نظام های کیفری ملی»، مجموعه مقالات حقوق فناوری اطلاعات و ارتباطات، تهران: روزنامه رسمی کشور
۲۱. شاطری پور اصفهانی شهید، (۱۳۸۸)، «پیشگیری اجتماعی از وقوع جرم در کنوانسیون پارامو» (۲۰۰۰)
۲۲. کنوانسیون مریدا (۲۰۰۳)، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره دهم
۲۳. صدوق، محمد بن علی (۱۳۶۸) ثواب الاعمال؛ ج ۳، قم، انتشارات رضی
۲۴. صیقل یزدان، حسینی سید مهدی (۱۳۸۹)، «پیشگیری کنشی از جرایم سمعی و بصری»، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم شماره پانزدهم
۲۵. الطریحی، فخرالدین بن محمد (۱۳۷۵)، مجمع البحرین، تهران، مکتبه المرتضویه، ج ۴
۲۶. عابدی میانجی، محمد (۱۳۸۸)، وظایف دولت در پیشگیری از جرم، قم: نور السجاد
۲۷. عطازاده، سعید نجفی علیرضا (۱۳۹۱)، «بررسی عوامل مؤثر بر هرزه نگاری در فضای مجازی و نقش پلیس در پیشگیری و مقابله با آن مجله پژوهشهای اطلاعاتی و جنایی»، شماره چهارم

۲۸. غفاری چراتی، صالح؛ زاهدیان، محمد حسین، (۱۳۹۶) جرایم رایانه ای جلوه نوین بزهکاری؛ پیشگیری اجتماعی رشد مدار تهران اولین همایش ملی علوم اجتماعی علوم تربیتی روان شناسی و امنیت اجتماعی

۲۹. فیاض، ایراندخت و بختیاروند، مریم، (۱۳۹۷)، هرزه نگاری: چالشی فراوری تربیت جنسی از دیدگاه اسلام

۳۰. فیروزآبادی، مجدالدین (۱۳۶۰ ه. ق.)، قاموس المحيط، قاهره، مطبعه السعاده

۳۱. کاری بو، روبر (۱۳۸۱)، «مداخله روان شناختی - اجتماعی زودرس در پیشگیری از رفتارهای مجرمانه، ترجمه علی حسین نجفی ابرند آبادی مجله تحقیقات حقوقی، شماره سی و پنج

۳۲. کندی امیر سیفی قره بتاق؛ مهدی پور محمد (۱۳۹۳) پیشگیری وضعی و فرهنگی از جرایم رایانه ای نخستین کنفرانس ملی فضای سایبری و تحولات فرهنگی تبریز

۳۳. گراهام، جان (۱۳۸۳)، «تأثیر مداخله زودهنگام روان شناختی اجتماعی زودرس در پیشگیری از بزهکاری ترجمه یاسمن خواجه نوری مجله حقوقی دادگستری»، شماره چهل و هشتم

۳۴. متولی زاده نائینی، نفیسه (۱۳۸۶)، «پیشگیری رشد مدار زودرس»، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره دوم

۳۵. محمد نسل، غلام رضا (۱۳۸۶)، «اصول و مبانی نظریه فرصت»، فصلنامه حقوق، شماره سوم

۳۶. معین، محمد (۱۳۶۲) «فرهنگ فارسی»، جلد ۴، انتشارات امیرکبیر

منابع انگلیسی

۳۷. Hindelag, M. (۱۹۷۸), Victims of Personal Crime: An Empirical Foundation for a Theory of Personal Victimization, Cambridge M. A: Alinger.p۷۸
۳۸. Pornography in internet, <http://galenet.galegroup>
۳۹. www.selfhelp-magazine.com (Refer to the website of ۱۹ Nov ۲۰۱۵, ۱۷: ۲۰)